

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

71. ÅRGANG

22. AUGUST 1959

A V I N N H O L D E T :

GROV BLUNDER AV AMERIKANSK SENATOR - KRISTEN-
DOMMENS EKSPANSJON - BLIKK PÅ TIDEN - «PRO CIVI-
TATE CHRISTIANA I ASSISI - EN SOGNEPREST OMVENDER
SITT FOLK - NOTISER - RIKHOLDIG UTENLANDSNYTT

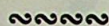
NR

16

NESTE NUMMER UTKOMMER 5. SEPTEMBER 1959

Blyvinduer Glassmalerier

til kirker og kapeller

G. A. LARSEN

kunst- og bygningsglassmester
Speilfabrikk

NORDAHL BRUNS GATE 7, OSLO

BØNNENS APOSTOLAT:

AUGUST: Mere kjennskap til Kirkens sosiale lære. — Prestekallene i misjonslandene.

SEPTEMBER: Apostolisk sinnelag i de kristne familier. — Løsning av raseproblemet i Sør-Afrika.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallwards kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680686	8.30 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neubergergt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 212355	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 377868	—	9.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien	—	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 832019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegaten 3, tlf. 24225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 51650	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.45
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallwards kapell, tlf. 849028 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 119 49	—	10.45
St. Olavs kapell	8.00	—

TRONDDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:

TRONDDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.00	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30

DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:

TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. FRANCISKUS III. ORDEN, Oslo
har møte fredag 11. sept. kl. 19.00 i
St. Hallwards kirke, Urtegt. 29.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Josaphs Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	} Bergen
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	} Tromsø
St. Franciskusøstrenes Moderhus	
Øyenklinikken	
St. Josefs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinikk, Hamar	
St. Elisabeth Inst.	} Hammerfest
St. Mikael's Kirke	
St. Mikael's Prestegård	} Hønefoss
St. Theresia kirke	
St. Franciskus Hosp.	} Lillestrøm
St. Magnus Kirke	
St. Magnus presteg.	} Trondheim
St. Elisabeth Hosp.	
Vår Frue Kirke	
Bispegården	} Trondheim
St. Olavs Kirke, Bispegården	

Ved bestilling av olje:
Oslo 683466 - Service: 565690

MIN BESTE TAKK

til alle som har villet gi uttrykk for deltagelse i min og mine nærmestes sorg ved min fars bortgang.

Fr. H. Rieber-Mohn O.P.

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 2. september: Andakt i Josefs Kapell kl. 19.30.

Deretter samvær i foreningslokalet med foredrag av sogneprest Alf Høgh: 2. del av Skapelseshistorien og det nye verdensbilde.

Alle katolske damer er velkommen.
Søndag 6. september: Felles-kommunion.

Er Deres familie tilstrekkelig trygget?
Hos oss får De den forsikringsform
De har behov for

Gulli & Rokk

ASSURANSE

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00

OSLO

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 23. AUGUST, 14. s. etter Pinse: Ev. Gal. 5, 16—24. Ev. Matt. 6, 24—33. Mandag: Bartolomeus, apost. — Foreskrevet bønn i anledning av Hs. Høyærv. biskop Mangers' bispevigsel. Tisdag: Ludvig, konge, bekj. Onsdag: Ferialdag. Torsdag: Josef Kalasans, bekj. Fredag: Augustin, bisk., bekj., kirkelærer. Lørdag: Døperen Johannes' hals-hugging.

SØNDAG 30. AUGUST, 15. s. etter Pinse: Ep. Gal. 5, 25—26; 6, 1—10. Ev. Luk. 7, 11—16. Mandag: Raymond, bekj. Tisdag: Ferialdag. Onsdag: Stefan, konge, bekj. Torsdag: Pius X, pave, bekj. Fredag: Ferialdag. Lørdag: Marias lørdagsmesse.

SØNDAG 6. SEPTEMBER, 16. s. etter Pinse: Ep. Efes. 3, 12—21. Ev. Luk. 14,

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. teol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86

Grov blunder av amerikansk senator

På lederplass finner vi nedenstående kommentar (her en vesentlig del utelatt) i *Dagbladet* for 14. august i forbindelse med en grunnløs påstand fra den amerikanske senator Mr. Morse. Vi gir vår fulle tilslutning til bladets reaksjon og dets krav til senatoren. Vi trodde at vi i og med «jesuitter-paragrafens» opphevelse i november 1956 endelig skulle få ro over dette kjedelige spørsmål i vår politiske historie, og vi kan ikke annet enn beklage at en utlending, med så lett adgang til eksakt informasjon, skal begå en slik endefram blunder såvel til skade for vårt land som til forlegenhet for jesuittene og oss, deres trosfeller. Ifjor som i år har jesuittpatre fra Danmark vært ferievikarer i et av våre sogn, og de har ikke møtt annet enn vennlighet og ærbødighet hos våre landsmenn, uansett religion eller livsanskuelse.

Dagbladet skriver:

Jsuittparagrafen «sto lenge som et tegn på at Norge ikke fullt ut hadde levd opp til de prinsippene for religionsfrihet som Menneskerettighetserklæringen går inn for. Det var i samsvar med synet hos det overveiende flertall i vårt folk at paragrafen ble fjernet.

For oss i Norge kom det som en stor overraskelse, nesten som et sjokk, å høre at en fremtredende amerikansk senator påstår at vi fremdeles diskriminerer jesuittene. Han kom med påstanden i forbindelse med bevilgningen til den amerikanske utenlandshjelpen.

Når saken har vakt oppsikt hos oss, er det ikke på grunn av truslene om at land som driver religiøs

diskriminering ikke skal få amerikansk økonomisk støtte. Bortsett fra fellesfinansiering av militære tiltak gjennom NATO har ikke Norge søkt noen hjelp utenfra siden Marshallplanens dager. Det er ikke muligheten for å miste dollarbidrag vi reagerer mot, men den beskyldningen som ligger i at Norge skulle være et land som hylder prinsipp om diskriminering på grunn av rase eller religion. Hr. Morse og hans kolleger måtte kunne finne atskillig mer nærliggende eksempler og saker å rydde opp i nettopp på disse feltene.

Det som gjør saken spesielt underlig er at ingen norske myndigheter kjenner noe til klager fra jesuitter etter at Grunnlovens paragraf 2 ble endret. Justisministeren hadde ikke hørt noe om problemer her, og i sin uttalelse til *Dagbladet* i går slo han ettertrykkelig fast at det er i strid med norsk lov om noen ville tenke på slik diskriminering. Heller ikke Kirkedepartementet hadde anelse om at det har forekommet noe som jesuittene har grunn til å klage over.

Uten å kjenne kilden for de opplysningene som nå går rundt i verdenspressen, må vi derfor med hensyn til fakta nøye oss med å slå fast at påstanden fra Norsk synspunkt virker som et fullstendig mysterium. Men i forholdet til hr. Morse vil vi gjerne føye til at vi synes han har behandlet en alvorlig sak på en meget lettferdig måte. Norge har sin diplomatiske representasjon i Washington. Det er enkelt å telefonere fra Kongressen til den norske ambassadør, og om nødvendig kan telegrafiske henvendelser fra vår Washingtonambassade til UD bli besvart med korteste varsel.

Hvis ikke hr. Morse kan legge fram en klar dokumentering av sin påstand, har Norge krav på en uforbeholden unnskyldning.»

Vi siterer også hva *Verdens Gang* (15. aug.) skriver i anledningen:

Etterat den amerikanske senator Wayne Morse slynget ut sin anklage mot norske myndigheter for å opptre diskriminerende overfor jesuitter, har pressen og representanter for myndighetene med lys og lykte lett etter eksempler man kunne tenke seg at senatoren bygde sine uttalelser på.

Man har ikke kunnet finne noen, og beskyldningene er blitt stående som en ren mystifikasjon. Enten må senator Morse ha støttet seg til foreldede opplysninger om Grunnlovens «jesuitt-paragraf» — som ble opphevet for tre år siden — eller han må ha gjort seg skyldig i de rene misforståelser.

I alle tilfelle bør saken, som har fått publisitet både i USA og i mange andre land, oppklares. Vi går ut fra at vår representasjon i USA gjør hva den kan for å sørge for det.

Det var ille nok at det på grunn av motstand fra bigotte kretser tok så lang tid til å få fjernet den anti-kverte bestemmelse i Grunnloven, om vi ikke også skal få spredt forvanskede opplysninger om hvordan det står til med religionsfriheten i Norge.

KRISTENDOMMENS EKSPANSJON

I tolvhundre år har kristendommen hatt en organisk forbindelse med den sosiale og moralske struktur i særlige lag av folkesamfunnene.

Kristendommens stilling i verden i dag er sjelden blitt tatt opp til overveielse av moderne historikere. Ikke desto mindre representerer den et spørsmål av vesentlig betydning for forståelsen av den moderne sivilisasjon. I tolv århundrer har kristendommen hatt en organisk forbindelse med den sosiale og moralske struktur i særlige lag av folkesamfunnene. Den har hatt bortimot den samme plass i Europa som Islam i det vestlige Asia, hinduismen i India eller Konfutses filosofi i China. Den har vært den offisielle tro for Vestens mennesker, den har preget deres institusjoner, bestemt deres oppdragelse og skapt eller i alle fall øvet innflytelse på de moralske verdier og åndelige idealer.

I de to siste århundrer er båndene blitt slakkere når det gjelder denne forbindelsen, og den moderne sivilisasjon er progressivt blitt løsnet fra sine religiøse røtter. Likevel har ikke dette medført at kristendommen som levende religion er blitt borte, — tvertimot, disse århundrene har vitnet om en bemerkelsesverdig ekspansjon over hele verden, en ekspansjon som delvis skyldes direkte misjonsvirksomhet og delvis den vestlige sivilisasjons forlengelse tvers over Atlanteren, samt kolonisasjonen på folketomme områder av folk med europeiske og kristne tradisjoner.

Hvilken betydning har denne dobbelte og tilsynelatende motsigende utvikling? Er den moderne ekspansjon av kristendommen bare den religiøse side av det verdenshegemoni som Vestens sivilisasjon har gjennomført i det 18. og 19. århundre? Eller tyder den på at det er i vente en ny og virkelig verdensomspennende kristenhet hvor kristendommen vil inngå en ny organisk forbindelse med den fremtidige verdenssivilisasjon?

Meget taler for begge disse alternativer, men hittil er spørsmålet aldri blitt grundig diskutert. Særlig er det gjort få forsøk på å studere kristendommens ekspansjon i de siste hundre og femti år, bortsett fra professor Latourette's massive syvbinds «History of the Expansion of Christianity».

Vi må først og fremst bli klar over hva som særlig karakteriserte det 19. århundre. Det er sjelden blitt ansett som noen stor religiøs tidsalder, ja, snarere som et irreligiøst århundre, en tid hvor den gamle orden i Kirke og Stat tok slutt, og en ny vitenskapelig og industriell sivilisasjon fikk sin start. Likevel er der noen, som i likhet med professor Latourette, anlegger et meget forskjellig synspunkt. For dem står det 19. århundre som en æra full av håp og ubegrensede muligheter for åndelige såvel som materielle nyvinninger. Og det er utvilsomt sant at først i de siste halvannethundre år har kristendommen for første gang i sin historie, overskredet grensene for en enkelt bestemt kultur og blitt en verdensomfattende bevegelse som har nådd frem til

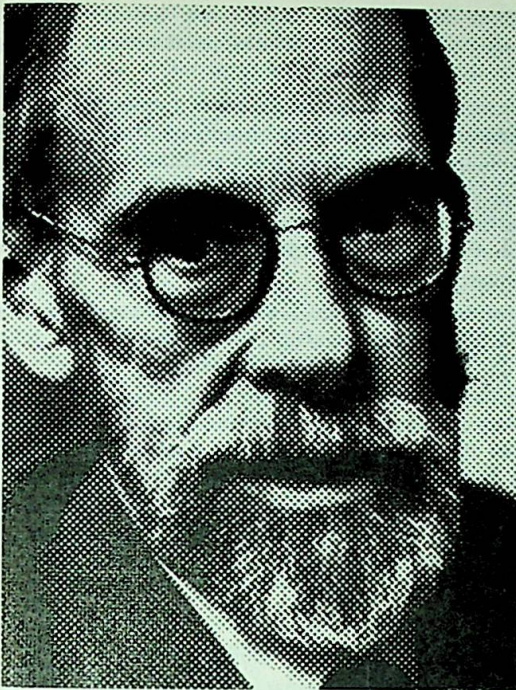
alle kontinenter og nesten alle folkeslag og sproggrupper.

I det 19. århundre var denne ekspansjon nær forbundet med det vestlige folks kolonisasjon og økonomiske fremgang — så nær at det ofte er blitt betraktet som den samme progress i en religiøs form. I vårt eget århundre er imidlertid forbindelsen mellom kristendommen og Vestens ekspansjon blitt svakere som følge av de nye ikke-vestlige nasjonale bevegelser. Ledelsen i misjonskirkene går over fra utenlandske til innfødte krefter. Men samtidig har kristendommens fremgang fortsatt med stadig tiltagende intensitet. I løpet av de siste tretti år er prosent-satsen av kristne blant ikke-vestlige folk blitt fordoblet eller mangedoblet, trass i det faktum at de nye politiske og sosiale bevegelser som har preget tidsrommet har vært uvennlig eller endog åpent fiendtlig innstillet til den kristnet ro.

Dette er i og for seg en bemerkelsesverdig kjensgjerning, og ved første blick synes den å begrunne det optimistiske syn en del kristne har på den vestlige verdens fremtidige utvikling. Men det er enda for tidlig å si noe om om denne gjennomtrengingen av kristendommen i den ikke-europeiske verden er dyptgående eller overfladisk. Vårt syn på dette spørsmål vil avhenge av det syn vi har på den utvikling som det 19. århundre sprang ut fra. Og graden av ens optimisme vil særlig bli bestemt av den dom man feller over den spesifikt «angelsaksiske» kristendomstype som både materielt, moralsk og kulturelt har bidratt så meget til misjonsvirksomheten de siste hundre og femti år.

Her er nemlig noe ganske forbausende å observere. Den gamle verdens religion, og særlig den sekteriske kristendom på De britiske øyer, ble sådd i Amerikas vidstrakte og jomfruelige jord, og ga nye varianter som i sin tur ble spredt verden rundt til de kom tilbake til Europa igjen. Schwenkfeldianerne, «bekjennerne av Kristi herlighet», er forsvunnet fra sitt opphavssted, Schlesien, og fortsetter nå i Pennsylvania, mens det fremdeles finnes disipler etter den engelske profetinne Mother Anne Lee som opprettholder et strikt menighetsliv i Maine-staten. På den annen side har «Syvendedag-adventistene» som oppsto som en bitte liten sekt i New England i midten av det 19. århundre, stadig spredt seg i alle retninger, og den samme intense misjonsvirksomhet er prestert av andre sekter av amerikansk opprinnelse, f. eks. mormonerne, Christian Scientists og Jehovas vitner.

Utvilsomt er ingen av disse samfunn representative for hovedtradisjonen i amerikansk kristendom. Men alle er besjelet av en misjonstrang og en ekspansjonsevne som mangler i noen av de mer klassiske former for amerikansk protestantisme, særlig hos unitarianerne, som har bidratt så sterkt til det religiøse liv i Amerika.

Engelskmannen Christopher Dawson er f.t. professor ved Harvard Divinity School i U.S.A. Han har et verdensnavn som idéhistoriker.

Når vi leser beretningen om kristendommens geografiske ekspansjon kan vi ikke nøye oss med kvantitative mål. Vi stilles fort vekk overfor spørsmålet om kvalitet, om arten av den religion som utbres og hva slags mennesker det er som utbrer den. Det er ikke lett å finne svar på disse spørsmål. Det tilsynelatende irrasjonelle moment i historien er ingen steder så fremtredende som på dette område. Hvorfor ble Cyprians og Augustins (katolske) tro utslettet i Nord-Afrika, mens Abessinias kirke har overlevet til denne dag? Hvorfor forsvant de blomstrende nestorianiske kirkene overalt i Sør-Asia unnatt på Malabarkysten, hvor det nå ikke lenger er nestorianere, men monofysitter? Disse o.l. er historiske tilfeller i likhet med buddhismen som har overlevet i Nogai-området i Russland eller de albanske unierte (forente med Roma) i Sør-Italia.

Men det trenes dypere og mer universelle årsaker for å forklare det faktum at den store kristne ekspansjon i moderne tid er skjedd nesten utelukkende ved de to vestlige religionsformer, den romersk katolske og den protestantiske. For ved første blick er det høyst forbausende at den orientalske nasjonalismes reaksjon på Vesten ikke har ført med seg noen ekspansjon av de orientalske former for kristendom; det er fra den vestlige verdens misjonsvirksomhet at det fjerne Østens og Asias nye kristendom er sprunget ut.

Uten tvil skyldes denne utbredelse av Vestens kristendom for en stor del den vestlige sivilisasjons politiske og økonomiske ekspansjon. Men det er ikke hele forklaringen. Den skyldtes enda mer kristendommens indre vitalitet som hadde funnet et nytt sosialt uttrykk i den nye verdens omgivelser. I den engelsk-talende verden har kristendommen de siste to hundre år fritt kunnet utvikle seg på sin egen måte ved hjelp av egne ressurser, uten statskontroll eller politisk innblanding. Med andre ord, det kirke- og statsmønster som ble fastlagt av Det romerske keiserdømme og karolingerne ble erstattet av en ny slags frivillig organisasjon som har vært mønster

for de nye kirker i den nye ikke-europiske verden. Likevel ble det ikke noe fullstendig brudd med fortiden, og kirkene i Amerika opprettholdt forbindelsene med de beslektede kirker i den gamle verden.

Denne utvikling kunne først synes å markere den protestantiske kirstendomsforms seier over Den katolske. Men i løpet av det 19. århundre ble det klart at så ikke var tilfelle, og i det 20. århundre er det blitt tydelig at Den katolske kirke ikke bare har vært i stand til å tilpasse seg det nye mønster, men har fått nye krefter ved at forholdene er endret. Det er mest slående nettopp i De forente stater, hvor katolisismen begynte som en uprivilegert minoritetsreligion og er vokset til å bli det største og mest effektive blant amerikanske trossamfunn.

En lignende situasjon kan man finne i Det fjerne østen, Australia og Afrika, hvor kristendommen bare synes å vinne ved ikke å motta noen offentlig støtte. Også der var det 19. århundre den protestantiske ekspansjons store tidsalder, mens katolisismen i det 20. århundre har gått frem enda fortere. Og resultatet er, som professor Latourette bemerker, at «for første gang i sin historie er kristendommen blitt virkelig verdensomspennende og ikke en kolonibetont eller imperialistisk forlengelse av den vestlige verdens tro. I så henseende er den virkelig enestående. Ingen annen religion har fått slike verdensomfattende dimensjoner. Vi kan gå videre og si at ingen ideologi eller lære, ikke engang kommunismen, har noensinne vært representert i en slik utstrekning av organiserte grupper eller slått rot blant så mange forskjellige folk.»

Denne fremgang på nye områder er imidlertid blitt fulgt av en tilbakegang innen selve kristendommen, der hvor den gamle samfunnsform — som tradisjonelt og kulturelt var kristen — er forsvunnet, eller i alle fall truet, på grunn av totalitære stater og den drastiske sekularisering av samfunnslivet og kulturen. Den åpne religionsforfølgelse i Sovjetsamveldet, og for noen år siden i Nazi-Tyskland, kan være overgangsfenomener, men kulturens verdsliggjøring er kontinuerlig og universell, og der er intet tegn på noen tilbakevending til et positivt kristent kulturideal, slik T. S. Eliot har beskrevet det i «Idea of a Christian Society». Overalt går tendensen i retning av at de kristne, enten de er ortodokse, katolikker eller protestanter, blir minoriteter i en fremmed eller endog fiendtlig verden.

Denne retning har utvilsomt fått tilskudd fra de katastrofale begivenheter i de siste ti-år, som har vist hvor skrøpelig barrieren er som skiller den høyeste materielle sivilisasjon fra de laveste dyp av ødeleggelse og umenneskelighet. Alt i mellomkrigsårene var der en sterk tendens til å forkaste protestantismens liberale optimisme fra det 19. århundre til fordel for den faste Barthske kriseteologi som har hatt så stor innflytelse på religiøs tenkning både i Europa og Amerika. Denne tendens er blitt enda sterkere som en følge av den annen verdenskrigs ødeleggelser og atomkrigens trusler, som nå henger over verden.

Følgen er blitt at den sammenslutning av religiøs-idealistiske krefter og humanitære reformer, som bidro så sterkt til protestantisk misjonærvirksomhet i tiden fra Wilberforce og Buxton til den kristne stu-

BLIKK på TIDEN

EN LENKE AV GULL

■ Majken Johansson heter en svensk forfatterinne. Ikke av de mest kjente, kanskje. I alle tilfeller har det her liten betydning. Hun har bestemt seg for å bli offiser i Frelsesarméen. Det skulle en jo tro var enkelt å gjennomføre, dersom arméen vil motta henne, og det vil den altså gjerne. Men neida — ikke i Medelsvenssons velferds-Sverige. («Dagens Nyheter» 26. juli). Frelsesarméen stiller nemlig det både rimelige og begripelige krav at dens aspiranter skal være gjeldfri. Og som de aller fleste svenske akademikere av den yngre generasjon har Majken Johansson gjeld — stor gjeld. Nemlig studiegjeld til Staten.

Studentenes lånesystem er rikt utviklet i Sverige — langt rikere enn hos oss, og svenske studenter lever etter norsk målestokk svært så rundelig og fritt for Statens penger i studietiden. Til gjengjeld blir ofte deres senere liv forvandlet til noe i retning av et eneste veldig avbetalingssystem — nær sagt frem til alderspensjonen.

Staten er gavmild. Men bordet fanger: Visse brudd og oppbrudd i menneskelivet er muligheter som blir praktisk talt eliminert i og med gjeldsbrevet til Staten. Om utdannelsen frigjør ånden, skal nok omkostningene sørge for at åndens avkastning mer eller mindre svarer til Statens behov. Ens liv og ens arbeid er — med visse muligheter for variasjon — kjøpt og forskuddsbetalt av Staten.

Denne velgjørende og godartede form for slavehold blir mange først oppmerksom på i det øyeblikk da gull-lenken av en eller annen grunn strammes. Som for Majken Johansson. Hun fikk — forståelig nok — nei på sin søknad om ettergivelse av studiegjelden. Ut fra et velferdsstatens paradoks måtte hun faktisk ha en formue for å kunne tillate seg den luksus å bli — slumsøster. Det samme gjelder den som en dag ville emigrere ut i det ukjente, Eller de som — i likhet med noen av oss — ønsker å vie sitt liv og arbeid til Kirken, i et klosterkall.

Dét vekker visse nifse tanker om spenningen mellom velferd og personlig frihet i et samfunn som vi gjerne tenker oss som noe nær ideelt. Big Brother bærer fløyelshansker. Men hånden i hansken er av stål — svensk stål.

BIBLER OG BOMBER

■ Det hender mer enn én gang at ens «blikk på tiden» uforvarende faller samtidig på 2—3 ulike data eller fakta, og

denterbevegelse og «The Universal Christian Council for Life and Work» (Det kristne verdensråd for liv og arbeid), er kommet i miskreditt, i alle fall i noen grad. Samtidig er den frivillige sosiale virksomhet blitt begrenset, ja på enkelte felter stengt ved at Staten har utvidet sitt aksjonsområde og de totalitære sosialist- og nasjonalistpartiers bestrebelse for å oppnå kontroll gjennom alle mulige kanaler når det gjelder sosial innflytelse. Alle disse forsøk på å innskrenke Kirkens virksomhet eller å bruke den som et lydig redskap for totalitære statsformer, truer det kristne liv i en grad som aldri tidligere.

De problemer som denne nye situasjon har fremkalt er enda ikke blitt helt tydelige for folk i sin alminnelighet, unntatt i forbindelse med enkelte bestemte begivenheter. Men det er opplagt at selv om nasjonalsosialismen er overvunnet og kommunismen

at det nettopp er *sammentreffet* som setter hjerne- og/eller hjertevinningene i sving. Foran oss — i redaksjonens time — ligger:

— en anselig mengde utklipp fra en heller forstemmende debatt i «Morgenbladet» de siste ukene, om Albert Schweitzer's forhold til kristendommen og til Vestens politikk,

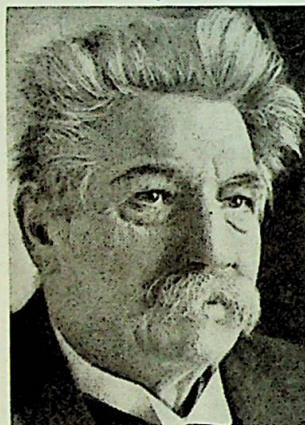
— et intervju med selvsamme Albert Schweitzer, som den danske skuespilleren Ebbe Rode nylig (26. juli) har offentliggjort i kjøbenhavnervisen «Politiken» — ferskt fra jungel-hospitalet i Lambarene,

— et avskjedsintervju med den lutherske stabspresten i feltprestkorpsset, pastor Jan Hallingskog («Morgenbladet» 30. juli).

Fellesnevneren for denne dokumentsamling er — kort og brutalt uttrykt: Kristentro og atomkrig.

I en debatt som forekommer oss smakløs allerede i sitt opplegg, setter en av innsenderne bunnrekord, når han i sin omtale av Schweitzers unektelig klossete forsøk på å begrense atomvåpen-fremstillingen, og hans mer velmente en opportune hilser til kommunistiske kongresser, trekker en sammenligning mellom jungellægens opptreden og Knut Hamsuns holdning til nazismen under siste krig:

«Vi har vel et lignende tilfelle når det gjelder Schweitzer. Her skal vi også bedømme en mann som på sine gamle dager viser et livssyn som passer godt for de røde.

Albert Schweitzer - «bedre å tenne et lite lys enn å forbanne mørket.»

Er ikke også han en forræder, en forræder for den frie verden? Bør ikke han også dømmes på samme måte som Hamsun? Det er flere ting som tyder på at Schweitzer slett ikke er åreforkalket, men at han ennå kan si frem sine meninger uten at de er preget av alderdomssløvsinn.»

Det er en drøy misforståelse å innbille seg at det truer pressfriheten i Norge dersom redaksjonen i et organ med «Morgenbladet»s tradisjoner hva ro og renslighet angår henviser denslags til papirkurven. Vi for vår del tror mer på deres instinkt som bar fakler under Albert Schweitzers balkong, enn på dem som har funnet ut at tiden er inne til å pipe ut mennesker av hans type. Selv Winston Churchill — krigsbegavelsen — hadde fantasi nok til å karakterisere Schweitzer som «et menneskelighetens geni».

Til Ebbe Rode sier Schweitzer — sta, uberegnende og så

synes å ville anlegge en ny politikk overfor religionen, vil disse problemer forbli der og få en gjennomgripende virkning på den kristne ekspansjon. Det er for tidlig å si noe om de vil forårsake en så betydelig tilbakegang at det oppveier det siste halvannet hundre års vinninger, eller om de fører til en situasjon som ligner på vår æras første århundrer, da kristendommen begynte sin verdensmisjon som en livskraftig og forfulgt undergrunnsbevegelse.

Det er ikke mulig å gi noe troverdig svar på disse spørsmål. Ikke desto mindre, hvis ens personlige sympati følger den nye frivillige type misjonskristendom snarere enn det tradisjonelle europeiske mønster av nedarvet kristen kultur, da vil det ikke synes særlig avskrekkende om tyngdesentrert blir flyttet fra Europa til den ikke-europeiske verden.

Christopher Dawson.

betingelsesløst at det enten er lettsindig, eller simpelthen evangelisk i ordets verdensfjerne, dristige forstand:

«Kritik, ja — der er jo det, som jeg har sagt om atombomben, naaja —»

Han trækker paa skuldrene.

Saa kommer det pludseligt: «Hvordan er stillingen i Danmark til disse ting?».

Jeg naar ikke at komme til orde. Schweitzer svarer selv: «De behøver ikke at si det, jeg ved det, jeg kender det. Men man maa ikke lade sig kue af misforstaaelser. Vi maa si det igen og igen. Bare dog menneskene ville forstaa. Ved de da slet ikke, hvad lidelse er?»

Det maa De skrive, De skal skrive det. De maa si det, hvor De kommer frem, og De maa naturligvis bruge mit navn. Alle skal si det. Man skal vide, at atombombeforsøgene, at fabrikationen af kernevaaben er i direkte strid med folkeretten. Folkeretten, hvori landene forsikrer, at de vil være humane over for menneskene i krig. De forpligter sig til kun at anvende vaaben, som rettes mod rent militære maal, og som ikke bringer civilbefolkningen i fare. Altsaa er — det er da indlysende — atombomben den største krænkelse af folkeretten, fordi den ødelægger mennesker paa lang afstand ud over de krigførende landes grænser. De truer menneskehedens videre eksistens. Og da alle kulturstater i deres forfatninger har forpligtet sig til at anerkende og holde folkeretten som den høyeste og stille den over den nationale ret, maa de følgelig give afkald paa atom- og brintvaaben.

Folkeretten kan ikke opføre at gælde».

Og feltpresten — mon han ikke, i sin bekymring over at forsvarspropagandaen er så ubehjelpelig, tildels bekrefter vårt noen ganger beklemmende inntrykk av at Statskirkeordningen og Forsvaret i fellesskap har en ganske påfallende evne til å gi unge lutherske teologer utseende av å være enslags problem-løse NATO-ideologer med kristelig touch. Det er en fare våre protestantiske medkristne burde føre opp på den psykologiske dagsorden i en tid da kirkesamfunnene ellers tvertom holder øynene åpne, ørene stive og tungen rett i munnen for ikke å falle i den skjebnesvangre og ukristelige forveksling av kristenheten og kristendommen. Det vil jo si: Av den synlige, strategiske grense som går langs jernteppets fold, og den usynlige, åndelige grense som går gjennom hvert menneskes sinn. Problemet er vanskelig — det bør ikke overforenkles. Og i alle tilfeller tror vi at folk flest her i landet ber nettopp teologene holde seg til den sistnevnte grensen — lengst mulig unna tryggheten bak atombombene.

OM FARLIGE VÅPEN

■ Humanitet og alminnelig menneskelig anstendighet er nå ellers langt fra alltid å bli knesatt på mer sosialt bekymret hold. Ukebladet «Aktuell», som i sine standpunkter befinner seg regjeringen nær og utgis med støtte av Landsorganisasjonen, og hvis prisverdige forsøk på å føre litt kulturvilje inn blant alle missebildene vi nå og da har berømmet her i «Blikk på tiden», bebuder i sitt siste nr. en vidtgående omlegning av format, utstyr og oppslag. Da synes vi det er på sin plass å nevne, at der er andre trekk ved bladet som også kunne fortjene å bli grundig revidert, forat vi skal kunne opprettholde vår respekt for dem som lager det.

I ett av de senere nr. (1. august) finner vi et foto i kjempeformat (¾ side) av to forkomne eldre mennesker. Det har følgende opprørende tekst, som taler — og taler uhyggelig — for seg selv:

MORD OG MYSTIKK

«Mordet på den 75 år gamle skomakeren Gerulf Bakke i Tvedestrand er i skrivende øyeblikk ennå ikke oppklart. Han ble som kjent funnet med overskåret hals og pulsåre ikke langt fra sin bolig, og selv om politiet har vært svært forsiktige med å peke ut mistenkte, har folkesladderer forlengst truffet sitt valg. Naboene til den drepte, de to gamle brødrene Abraham og Søren Sørensen, har stadig vært i forhør hos politiet. Her er de fotografert foran vedskjulet til hytta si.»

Det er ille nok når folkesladderer avsier dommen — det kan føre til loddrette justismord, som i den tragiske Hetle-saken.

Hellig Olav i Nord-Dakota

Den 5. juli i år ble et valfartsted til minne om Olav den hellige innviet ved Powers Lake i North Dakota — det første friluftsvalfartsted viet vår helgenkonge i Amerika. Mannen bak dette tiltaket var pastor Fred Nelson, Powers Lake, som er av norsk opprinnelse og to ganger i de senere år har besøkt Norge. Blant de mange tilstedeværende ved innvielsehøytideligheten var også andre amerikanske og kanadiske geistlige. Redaktøren for «Midwest Scandinavian», Minneapolis, Torleiv Lidar, fremførte en rekke norske sanger og holdt en kort tale, og Olav Sveen fra Steelman i Canada var møtt opp med sitt orkester og spilte nordisk musikk. Programmet ble kringkastet over senderen KLFM, Minot, og lykkønskingstelegrammer innløp fra Pave Johannes XXIII og Hs. Høyærv. biskop Mangers.

Arbeidsleir på Sylling 5.—13. august

Sylling er et deilig sted, og St. Hallvards kloster er allerede blitt et hjem for katolsk legmannsaktivitet i Norge. Men man kan ikke bare trekke veksler på den gamle bygningen. Ungdomsforbundet tok derfor opp idéen om en arbeidsleir med internasjonal deltagelse, både for å ta hånd om samlingsstedet vårt og for å kunne gi utenlandsk ungdom et visst inntrykk av og en uformell orientering om land og folk og kirkelige forhold i Norge.

Ved siden av 4 norske deltagere var det 4 fra Nederland, 3 fra Belgia og fra Tyskland og England en hver. Over tre fjerdeparter av huset (de mest medtatte) ble skrappt og grunnmalt, og det ble utført et ganske anseelig reparasjonsarbeide på vegger og tak. Alle gikk med iver løs på oppgaven, og det fine været og den gode kameratslige tone skapte en hyggelig ramme om det av og til slitsomme arbeide. Likevel ble det tid til mange interessante samtaler, og deltagerne fikk også anledning til sight-seeing i Syllings vakre omgivelser og til å besøke menigheten i Hønefoss.

Leiren ble ledet av ungdomspresten, pastor Hæck. Franciskus-Søstrene viste sin store interesse ved at tre av Søstrene bisto oss med råd og dåd. Alt i alt ble det til en erfaring som kaller på gjentagelse.

Deltager.

Men det er utilgivelig når ansvarlige pressefolk følger opp.

Til overmål kunne pressen den 14. august melde at de to brødrene var bevislig uskyldige, idet en tredje person har tilstått mordet. En fryser også over pressemoren i visse av Oslo-avisene, som rikelig hadde bidratt til folkedommen over to uskyldige mennesker, og som nå sender medarbeidere til Tvedestrand for å intervjuere ofrene om «hva de har gjennomgått».

En må ha lisens for å bære skytevåpen her i landet. Av og til kunne en ønske at Norsk Presseforbund holdt en tilsvarende oppsikt og kustus med dem som fører skrivemaskiner og blitzbomber. De kan nemlig også — åpenbart for alle — øve vold på rettferdigheten og anrette menneskelige tragedier.

Frater Candidus.

Sonia Mortensen:

«PRO CIVITATE CHRISTIANA» i Assisi

I desember 1939 samlet italieneren *Don Giovanni Rossi* en gruppe unge menn og kvinner i Assisi for å stifte et kristent legforbund, *Pro Civitate Christiana*, en slags italiensk «Indremisjon», men med universell karakter. Biskopen av Assisi mottok den lille gruppen og ga dem samme jul av hele sitt hjerte sin velsignelse: *Pro Civitate Christiana* ble innpodet på Kirkens levende tre. Medlemmene, alle legfolk, «Volontores» (frivillige), gir avkall på ethvert familieband eller profesjonelt arbeide for å ofre seg fullstendig for oppgaven: å gjøre Jesus Kristus kjent i den moderne verdens daglige liv og evangelisere ethvert miljø med effektive, moderne kulturelle midler. I *Volontores* er alle menn og kvinner med høyere utdanning, som lever som legfolk uten strikte regler, for å ha muligheter til en fri apostolisk aksjon. Etter tre års prøve og forberedelse binder de seg under høytidelig løfte til å vie hele sitt liv til forbundets arbeide. En del prester er også med i forbundet og sorterer direkte under presidenten, *Don Giovanni Rossi*. De kompletterer leg-medlemmenes arbeide og gir sin åndelige assistanse til ethvert initiativ.

Krigen vanskeliggjorde naturligvis *Pro Civitate's* utvikling. Grunnstenen til deres eget hus ble først lagt i oktober 1950, og fikk navnet «*La Citadella*». Citadellet er møtestedet for folk av alle klasser og nasjoner. Det har et hypermoderne hotell, åpent for alle som er lei av det moderne livs kav og mas og leter etter troen og som gjennom nåden ønsker å gjenvinne åndelig klarhet. Her finner de skønne omgivelser, moderne komfort, gjestfrihet, rom for studier, musikk, kunstsamlinger og ikke minst volontorenes enkle og lykkelige liv.

Under et besøk i Citadellet blir vi vist rundt av en ung mann, *Luigi Bovo*, en av *I Volontores*. Han er sosialøkonom og jurist og arbeider i Citadellets ypperlige bibliotek. Det teller 13 000 bind. Bibelen finnes her på latin, gresk, hebraisk og en rekke verdensspråk, dertil alt som er skrevet om Evangeliet og den historiske Jesus, fra eldgamle manuskripter til helt nye publikasjoner. *Luigi Bovo* peker også på vår egen *Sigrid Undset* i hyllene, representert ved *Kristin Lavransdatter*. Et helt moderne kartoteksystem støtter biblioteket.

Luigi Bovo forteller at biblioteket er et ledd i hva man kaller Citadellets «*Il Observatore*», som fungerer som et slags vaktårn, skuende utover all verden, og tar i sin tjeneste alt som er gitt til Jesus Kristi ære gjennom år-

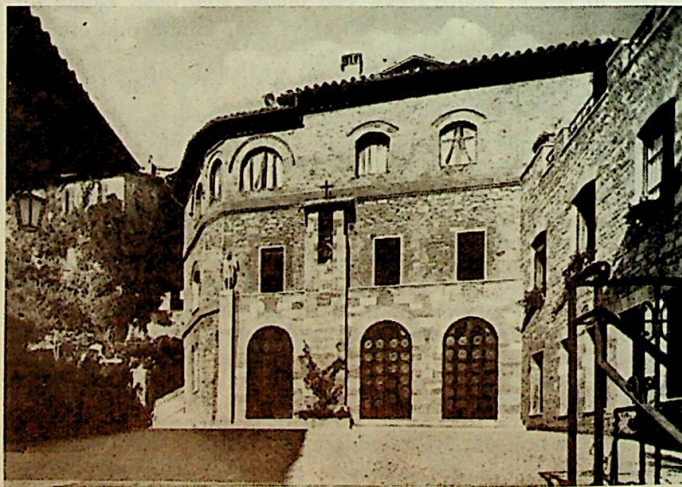
hundrer i litteratur, kunst og musikk. En samling på 30 000 fotografier viser artistiske verker fra den første kristne tid til i dag. Igjen er han høflig mot vårt land og finner frem krusifikser tegnet av *Henrik Sørensen* og *Hugo Lous Mohr*. En egen avdeling åpenbarer et veld av tidsskrifter på mange forskjellige språk, som alle omhandler Jesus Kristus i moderne samfunnsliv. *Luigi Bovo* forteller stolt at *Pro Civitate Christiana* har 300 faste skribenter, hvorav mange utenlandske.

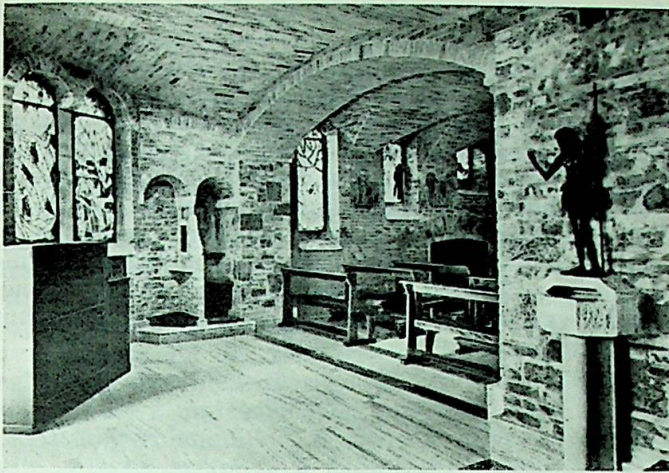
Et musikkrom imponerer stort med en samling på 2000 grammofonplater, musikk med kristen inspirasjon. Vi blir plasert i en behagelig lenestol og får servert verker av *Bach* og *Haydn* og — en kopp te med kjeks!

Hotellet har pene luftige lyse værelser. Citadellets kapell er bygget i katakombestil, har skønne glassmalerier og moderne skulpturer. Over de to altere er innfelt mosaikk, og alter-«sølvet» er i moderne bronse. Gjennom en vakker hage går vi over til Citadellets teatersal, som blir brukt til møter og kongresser. Ved slike anledninger blir der hver kveld fremført konserter og skuespill av kunstnere fra Roma. Rundt om i Citadellet er der vakre malerier og skulpturer, alt av moderne, kjente italienske kunstnere, en eiendommelig kontrast til det gedigne Assisi. Et maleri av *Nadverden* er meget interessant. Det er holdt i knall blått, og *Judas* blir fristet av djevelen som hvisker ham liflige ord i øret ved *Nadverdbordet*.

I tiden mellom jul og nyttår, møtes unge studenter fra hele Italia for å fordype seg i ting av interesse for deres kulturelle liv. Foreleserne er professorer med god kjennskap til ungdommens spesielle problemer. Forelesningene blir fulgt av livlig diskusjon. Morsomme forestillinger, besøk til kirker og muséer og gudstjenester stimulerer møtene som blir mer og mer populære for hvert år. I sommerferien arrangeres det 8-dagers turer til de mest interessante steder med historisk og kunstnerisk tradisjon. Hensikten er ikke bare å lære Italias skjønnhet å kjenne, men også å få kunnskap om den impuls som kristen tro har gitt til sivilisasjonens fremskritt i de for-

«*La Citadella*» med sin rolige, inntagende arkitektur.

Et utsnitt av kapellet i «La Citadella».

skjellige deler av Italia. Om sommeren arrangeres det også ferieopphold for venner av «Pro Civitate Chistiana» og deres familier i Dolomittene i Nord-Italia. Der leves livet i frihetens, gledens og alvorets ånd. De høyeste kristne sannheter blir behandlet, under gudstjenester, morgenmeditasjoner og korte doktrinale instruksjoner om kvelden. Man er som i en stor familie, hygger seg, fører livlige samtaler og organiserer daglige utflukter. To ganger i uken blir de mest omdiskuterte problemer i vår tid gjenstand for samtaler.

Hvert år avholder «Pro Civitate Christiana» seks møter for industrifolk og to for landbruksfolk. De kalles for «møtene i Assisi» og er kurser i kristen kultur, lagt til rette etter deltagernes nivå og omhandler livs- og trosproblemer. De prinsipielle og alminnelige innvendinger mot Guds eksistens, sjelens realitet, Kristus og Kirken, blir behandlet i en lett og konsis form.

«Pro Civitate Christiana» organiserer også reiser til land og steder som i sin kunst, historie og sitt daglige liv er preget av århundreders kristendom, som f. eks. til Det hellige land, Egypt, Fatima, Lourdes, Lisieux, Paray-le-Monial, Ars, Altötting, Mariazell, og til katedraler i Frankrike, Nederland, Holland, England og Skandinavia.

«Dere driver jo også en direkte indremisjonsvirksomhet», spør vi Luigi Bovo.

«Ja, våre kirker er heller ikke overfylte i dag, det haster med å bringe sannheten og Jesu Kristi nåde tilbake til det moderne samfunn. Vi Volontores organiserer misjoner i italienske byer. Vi har noe vi kaller de 12 dagers misjon, hvor de fundamentale sannheter stadfestes, hva Jesus Kristus f. eks. sa om sjelen og om Gud. Skriftemål og altergang følger med. Vi slår oss fortrinnsvis ned på torvene i byene, i det hele tatt hvor flest mulig mennesker samles. Vi viser lysbilder av «Mistero Cristiano» og på film mesterverker gjennom århundrene som illustrerer Jesu historie, fra profetenes spådom om ham, til Jesus som gjenløseren: Jesus, alltid levende gjennom århundrene, og Jesus levende i dag. Så følger kom-

mentarer fra evangeliene, musikk og sang. Spesielle møter blir organisert for forskjellige grupper — menn, kvinner, fagutdannede, studenter og barn. Samtalene her tar spesielt sikte på det praktiske liv. Vi besøker familier, syke, fattighus, skoler, kontorer, fabrikker, forretninger, hospitaler, fengsler — i det hele tatt overalt hvor et eller annet ord kan gjøre en eller annen noe godt.»

«Dere har også en avis?»

«Ja, *La Rocca*, som blir lest både ute og hjemme, av abonnenter fra alle lag i samfunnet, men særlig intellektuelle. Det er en 16 siders illustrert avis, der hovedinnholdet er Jesu Kristi historie og hans kontinuerlige tilstedeværelse i menneskeheten.»

«Er det tillatt å spørre hvor dere får pengene fra — dette må da koste enormt?»

«Vi driver et utmerket og velrenommert forlag, som gir oss ikke så liten fortjeneste. Våre 300 skribenter er Italias beste. Også utlendinger arbeider for oss. Vi gir ut bøker, egnet til å vekke folks religiøse følelser og til å svare på deres tvil. De teologiske grunnsannheter blir besvart i overensstemmelse med moderne psykologi. Jeg kan nevne bøker med titler som f. eks. «Eksisterer Gud?», «Troen», «Den kristne sjels mysterium». Videre «Eksistensialismen» — vi er ikke redd for å gi oss i kast med helt moderne retninger — «Evheteren i tiden, osv. Mange av disse bøker er oversatt til fremmede sprog. Italienske forretningsfolk som har interesse for vår sak yter oss også god hjelp. Dessuten har vi en god inntekt i vårt hotell.»

«Og der kan hvem som helst komme å bo?»

«Ja, alle er velkommen så sant vi har plass, opphold her er helt uforpliktende, pensjonsprisen er rimelig, vårt bibliotek står til disposisjon for studerende, Assisis herligheter kan beundres, i skyggen av klostrene kan De sette Dem ned og meditere og la Dem fange inn av helgen- glorien fra Den hellige Frans . . .»

Sonia Mortensen.

Selvbeherskelse

Helt fra sin ungdom av nærte en østprøyssisk bonde å foreta en valfart til Roma, men hans harde arbeidsbyrde i årene fremover hindret ham i å gjennomføre sitt forsett. Han bevarte derfor ønsket stille i sitt hjerte og ytret aldri noe om det til noen. Årene gikk, og eldste sønnen overtok omsider gården, mens faren fikk nytte sitt otium i en sidebygning. Da vokste ungdomsdrømmen om Roma-ferden så sterkt i ham igjen, at han en vakker dag dro i vei. Endelig sto han en morgen på en høyde ikke langt fra Den evige stad og så byen ligge for sine føtter. Den gode gamle mannen gjorde holdt, ristet ettertenksomt på sitt grå hode og sa høyt: «Mennesket må kunne beherske seg!»

Mer sa han ikke, vendte sin livsdrøm ryggen og tok fatt på den ukelange veien tilbake til sin østprøyssiske landsby.

Når ulykken er ute

Kirketjeneren: «Denne ærverdige kirkeklokken kimer bare når det er ildebrann, når biskopen kommer på besøk eller en annen ulykke inntreffer!» . . .

En sogneprest omvender sitt folk

Av kardinal Achille Liénart, biskop av Lille

Da pastor Jean Vianney ble utnevnt til sogneprest i Ars i Frankrike, sa biskopens stedfortreder til ham: «Kjærligheten til Gud er ikke noe å skryte av i dette sognet, men De retter nok på dette.» Det er jo så at ingen kan gi det en selv ikke har; men lykkeligvis var den nyutnevnte sognepresten en virkelig Guds mann. Vel var den lille kirken der nærmest folketom, og sognebarna var mer oppsatt på å tjene penger og more seg enn å besinne seg på et kristent liv. Men i kirken var dog Kristus alltid til stede i Alterets sakrament — i tabernaklet og på alteret — og det var til ham Jean Vianney vendte seg til. Hver eneste dag like fra morgengry tydde han hit og knelte i timevis i bønn der. Siden hans likeglade sognebarn uteble, påtok sognepresten å vise Det guddommelige nærvær den tilbedelse som tilkom det og den gjenkjærlighet som er Frelserens dybeste lengsel. Sitt ansvar bevisst som sjelesørger tryglet han her den forlatte Frelser om hjelp til å kunne føre sjelene tilbake til nådens kilde og Kirkens skjød.

Imidlertid, når sognepresten av Ars ba foran Sakramentet eller frembar det hellige messeoffer, var troen hans så levende og kjærligheten så brennende at det strålte ut fra ham, — i blikket hans, i smilet som la seg over ansiktet, eller i tårene som hans intense bevegelse tvang frem på hans kinner. Han *levet* i den grad sin bønn, og Alterets sakrament var virkelig midtpunktet i hans liv.

I denne intime kontakt med sin Herre, fant denne presten sin innerste glede, men også sorg. Han tenkte på storheten i den presteverdighet som han var ikledt ved sin vigsel, men samtidig var han så klar over sin egen personlige mangelfullhet. Han så at prestevigselen hadde gjort ham til en som ved sitt ord brakte Kristus til stede på alteret, til en som hver eneste dag ved messefeiringen fornyer overfor Gud hans Sønnis frelsoffer og har makten til å la sjelene få del i dets åndelige frukter, meddele dåpen, løse fra synd, rekke dem Herrens legeme i Sakramentet, arbeide sammen med Kristus for utbredelsen av Gudsriket og til frelse for sine brødre. Ingenting følte han mer trykkende enn sin uverdighet overfor en slik storhet og sin personlige utilstrekkelighet overfor en slik oppgave. Det han hadde å stille opp med i denne skjelvende realitet var den tillit han følte til den grenseløse nåde som var blitt gitt ham: å få være prest. Det er denne tanken som fikk ham til å si: «Jeg finner meg ikke brydd med å være prest når det gjelder å frembære det hellige messeoffer; men jeg føler meg helt utenfor når det gjelder sogneprestgjerningen... Dere aner ikke hva det vil si å bli stillet overfor Guds domstol med sitt sognekall.»

Sognepresten av Ars' kjærlighet til den hellige Eukaristi — Kristus i Alterets sakrament og alt som stråler ut fra det — danner utgangspunktet

for omvendelsen av hans sogn. Det hendte faktisk at sognebarna hans, som ellers aldri kom til kirke, følte seg tirret ved å vite at presten deres dvelte så lenge i bønn foran tabernaklet. De fant veien dit av bare pur nysgjerrighet. Og ved måten han manifesterte sin intense tro på og sin hengivenhet til Gud, begynte de å åpne seg for de guddommelige mysterier. De hadde ikke noe annet å gjøre enn å lytte til hans utlegninger om disse mysterier. Og han talte om det hans hjerte fløt over av; ved katekismeundervisning til barna eller ved prekener på søndagene. Og det var ord så enkle som disse som boret seg inn i de lyttende sinn:

*

«Hvor godt det er, mine barn, at Faderen er vår Skaper, Sønnen vår gjenløser og den Hellige And vår leder!»

«Vi er Guds barn og han er vår Fader.»

«Når han ser oss nærme seg ham, lener han sitt hjerte mot sin lille skapning, likesom en far bøyer seg ned for å høre hva hans lille barn har å si.»

«Dersom vi har tro, ser vi Kristus i Alterets sakrament som englene ser ham i himmelen. Han er der, og han venter bare på oss.»

«Hvis dere passerer en kirke, gå inn og hils på Vår Herre. Kan man gå forbi en venns dør uten å si ham et goddag?»

«Hvis en bare visste hva den hellige Kommunion er verd... De tre guddommelige personer tar gjenom den bolig i sjelen som da blir en liten himmel.»

«Sjelens næring, det er Guds legeme og blod. Det vil, dersom vi tenker over det, for all evighet å kaste den ut i avgrunnen av denne kjærlighet.»

«Den som tar imot Herrens legeme i Kommunionen, ender i Gud som en dråpe gjør det i havet. Adskillelse er da ikke mer mulig.»

«Si ikke at du er uverdigg til det. Skjønt det er sant: du er ikke verdigg, men du trenger ham.»

«Hvor de stakkars syndere er ulykkelige ved ikke å elske den gode Gud, å være så utakkneilige i og med å krenke en Gud så god, en Fader så øm!»

«Folk som stepper inn til et ball, lar sin vernehelgen bli stående utenfor døren og en demon inntar hans plass, slik at snart er der like mange demoner i ballsalen som dansende.»

«En må bruke adspredelser som helsemidler. De må hverken være farlige eller for hyppige.»

«Spør en av dem som arbeider på søndagen: 'Hva har du gjort?', så kunne godt deres svar være: 'Jeg har solgt min sjel til djevelen... har korsfestet Vår Herre og fornektet min dåp.'»

«Når jeg ser en kjøre et lass på søndagen, tenker jeg på at han i grunnen kjører sin sjel til helvete.»

*

Det er ved sin bønn foran alteret og ved sitt ord fra prekestolen at sognepresten av Ars begynte å vekke sin menighet, og det var ved sin utøvende fattigdom, sitt personlige botsliv og sin pastorale kjærlighet at han litt etter litt erobret den. For denne hellige mannen, så helt Guds mann, var også folks mann. Under sine besøk hos sine sognebarn, var han interessert i deres liv og deres bekymringer,

og han var aldri redd for å minne foreldrene om deres forpliktelser til å oppdra barna i kristen ånd, og ikke minst å gi mødrene klar beskjed om deres ansvar overfor døtrene som var utsatt for den fare som en dansemoro kan innebære. Som virkelig far åpnet han et hjem for foreldreløse piker, som hittil var overlatt til seg selv og utsatt for allslags utnyttelse. Han kalte det «La Providence» (Forsynet), som han ved Guds synlige hjelp fikk holde gående. Han fant et sted også for en folkeskole med lærerinner som helt viet seg oppgaven og ble hans lojale medhjelpere i hans slitsomme gjerning. I løpet av noen år ble det tommere og tommere i dansesalene, og den lille kirken fyltes. Kristenlivet begynte å blomstre i møtesalene og i sognet: Folk kom til skrifte og Kommunion, og det var slående hvordan alle vokste sammen i gjensidig kjærlighet. Den dag opprant da sognepresten under en av sine «forelesninger», ytret sin glede over at: «Ars er ikke lenger Ars». Sognet var igjen blitt kristnet.

Med ett ble hans foretagende beriket. Ryet om den hellige sogneprest spredte seg viden om, slik at ni år etter hans begynnergjerning tok valfarten til Ars til. Folk som hadde mistet sin tro, syndere som var fortvilte om sin frelse, sjeler som nølte med sine kall, syke som tryglet om helbredelse, ønsket å møte denne presten som en tilla mirakuløs makt, som gjennomskuete de enkeltes samvittighet og kunne ordne de mest vanskelige tilfeller. Fra nå av ble han overrendt av tilstrømmende som ønsket å løse sine personlige konflikter. Han ble sittende i skriftestolen opp til elleve timer om dagen, med sparsom tid til å spise og sove, og med knapp tid til å selegere messen, be sine tidebønner og undervise i katekisme. «Jeg hviler bare to ganger om dagen,» sier han selv et sted — «ved alteret og i en stol». Eukaristien og Guds ord er det eneste som holdt ham i live i de 41 år som han henga seg til sitt virke. «Jeg skal hvile i himmelen,» svarte han da noen rådet ham til å ta det roligere mens det ennå var tid.

Her er altså oppskriften på sognepresten av Ars' hellighet, hvordan han omvendte hele sitt sogn og gjenfødte et stort antall sjeler i sin tid, en tro som var gått tapt og et nærmest avskrevet kristenliv.

Kardinal Achille Liénart.

ÅRETS KULL FRA VOR FRUE HOSPITALS SYKEPLEIESKOLE

En høytidelighet fant sted 17. august i kapellet til Vor Frue Hospital, Oslo, der 8 nyuteksaminerte søstre fra hospitalets sykepleieskole avla Florence Nightingale-løftet, stående ved alterringen med tente små oljelamper i hendene. Etterpå var de nye søstrene og deres pårørende sammen med de foresatte hospitalets gjester ved en enkel tilstelning i salongen, der instruksjonssøster Margrethe Marie utdelte avgangsvitnesbyrdene.

Vor Frue Hospitals Sykepleieskole har vært offentlig godkjent som læreanstalt siden 1947. Hittil er nærmere 100 elever uteksaminert ved skolen, som kan oppta 12—14 elever årlig. Til opptagelsen kreves gode skolekunnskaper, helst real-skoleeksamen, eller iallfall ett års skolegang av almindan-

De nye sykepleiersker som 17. august avla Florence Nightingale-løftet i Vor Frue Hospitals kapell, der pastor I. Hansteen Knudsen talte om løftets alvorlige innebryd.

På bildet (Aftenposten) ses de nye sykepleiersker bære den tente oljelampen i hendene. I forgrunnen fra venstre: Judith Berge, Astrid Stubsvveen og Ase Busk. I annen rekke f.v.: Marie Hansen, Inger Lie, St. Josephssøster Catharina, Rita Horgen og Liv Kristoffersen. Bakerst f.v. instruksjonssøstrene Raphaele og Margrethe Marie.

nende art etter folkeskolen. Mellom lesekursene gjør elevene praktisk tjeneste på de forskjellige sykeavdelinger, de får klinisk undervisning og skriver pleieberetninger. Den offentlige eksamen følger etter tre års utdanning.

Vatikanrøst om møtet mellom Eisenhower og Krustsjov

Ukeavisen «Osservatore della Domenica» har i en artikkel tatt stilling til Krustsjovs forestående reise til De forente stater, og betegner det ubehag som har gitt seg uttrykk i noen vestlige hovedsteder som fullt berettiget. De to ledende politikere i dag vil dermed treffe hverandre og tale sammen uten at andre, som likeledes er interessert i verdensfreden, får delta. Eisenhowers reise til Europa og hans «konsultasjoner» i Frankrike og England viser forøvrig at man er oppmerksom på denne fare i De forente stater. Med henvisning til de forsøk på forening som er gjort i Europa, advarer avisen mot å gi etter for følelser av såret nasjonalstolthet. Det ville være et skjevsvangert feiltak om man reagerte på møtet mellom Moskva og Washington ved å hengi seg til en uekte nasjonalisme.

Artikkelen i «Osservatore della Domenica» er den første stemme fra Vatikanet som har uttalt seg om møtet mellom Eisenhower og Krustsjov. Avisen har imidlertid ingen offisiell eller offisiøs karakter.

UTLANDET

VATIKANET

Pavens irske sekretær.

Pave Johannes XXIII har for tiden en irsk privatsekretær, mgr. *Thomas Ryan*, i Statssekretariatet. Mgr. Ryan var også med som sekretær i Istanbul, da Paven var apostolisk sendemann der under krigen.

Siste uken av juli var den første generalaudiens i Castel Gandolfo etter at den nye tempererte audienssal, påbegynt i september 1957, var blitt ferdig.

Den arabiske ambassade.

Den forente arabiske republikks legasjon ved Vatikanet har nå fått status som ambassade.

Oppfordring til mer intens deltakelse i messen.

Pave Johannes XXIII beklaget at mange mennesker mener de oppfyller sin religiøse plikt ved bare å være til stede under søndagsmessen, da han talte til 6000 under en søndagsmesse i Castel Gandolfos audienssal i begynnelsen av august. Men det kommer an på den *ånd* med hvilken man deltar i messen. Paven uttrykte ønsket om at andakten under messen måtte bli mer inderlig i hele verden. (KNA)

Kringkastingen har fått nye lokaler.

Vatikanradioens nye kontorer ble nylig åpnet av kardinal Ottaviani, prosekretær for Det hellige officium. Kontorene ligger ved Petersplassen, der hvor Petrinermuséet var før.

Paven en snartur i Roma.

På 55-årsdagen for sin prestevigsel den 10. august kom pave Johannes XXIII om ettermiddagen til Roma fra Castel Gandolfo på et kort besøk. Han kjørte til den lille kirken Santa Maria in Monte Santo på Piazza del Popolo, hvor han for 55 år siden hadde mottatt prestevigselen av den daværende titularpatriark av Konstantinopel, mgr. Ceppetelli.

Etterpå avla han et besøk i de vaticanske grotter og i Peterskirken for å

be ved sine forgjengeres graver. Senere bega han seg til sine private- og arbeidsrom for å se hvor langt man var kommet med de der pågående oppussingsarbeider. Han ba håndverkerne om å gjøre seg ferdig så fort som mulig, da han ville avslutte sommeroppholdet i Castel Gandolfo alt i midten av september for så å vende tilbake til Vatikanet.

Før tilbakereisen til sommerstedet besøkte Paven også basilikaen San Lorenzo «utenfor murene», hvor patronatsfesten 10. august ble høytidelig feiret. (KNA)

BELGIA

Pater Pire jubilerer.

Nobelprisvinneren, dominikanerpater Pire, har nylig feiret sitt 25-års jubileum som prest i dominikanerklosteret La Sarte i Belgia.

DE FORENTE STATER

President Eisenhower har ingen religiøse fordommer.

I en pressekonferanse 15. juli grep president Eisenhower inn i en diskusjon som oppsto i anledning av den katolske senator *John Kennedys* mulige kandidatur til presidentstillingen ved valget neste år.

På spørsmålet om en katolikk kunne tenke seg å søke presidentstillingen, svarte presidenten at *han* ikke visste om en katolikk *kunne* velges til president, men at han absolutt mente at en katolikk ikke bør hindres fra det bare av konfesjonelle grunner. «Jeg kan ikke gå med på at religiøse fordommer skal få innflytelse på valget av kandidater til offisielle stillinger her i landet,» føyet han til.

Kardinal Ottaviani om Sovjetunionen.

Under en reise i De forente stater nylig, hvor utviklingen innen Kirken i Amerika gjorde et sterkt inntrykk, uttalte kardinal Ottaviani seg i et foredrag om forbindelsene med Sovjetunionen.

Kardinalen, som er prosekretær for Det hellige officium, understreket at etter hans mening er det av stor betydning å opprettholde kontakten med Sovjetsamveldet for å forhindre at det begynner en krig.

På spørsmålet om «det ville være heldig for de frie nasjoner i verden å isolere Sovjetunionen», svarte kardinalen: «Hvis man isolerte sovjetregimet, ville det anse seg for å være i beleiringstilstand. Resultatet ville bli en oppblussing av den kommunistiske revolusjonære lidenskap.»

Kardinalen tilføyet også at den vestlige verden burde fortsette forhandlingene og la døren stå åpen for Sovjet så det kan forbli blant De forente nasjoner. Men Vesten må være på vakt mot ethvert kompromiss og enhver innrømmelse som kan tenkes å oppmuntre den sovjetiske uforsonlighet.

Vor Frue av Fatima til New York.

I Vatikanets have velsignet Pave Johannes XXIII i juli måned en stor bronsestatue som representerer Vor Frue av Fatima, som skal stilles opp på en høyde ved New York, White Plains.

Statuen er fremstillet i Italia av en amerikansk kunstner. Den veier 7 tonn.

Flere kjente personligheter var til stede da Paven velsignet den.

ENGLAND

Katolske pressejubileer.

Den katolske presse i England kan feire en rekke jubileer i løpet av høsten og det kommende år. 1. oktober har London-avisen «Catholic Times» bestått i 100 år, og «Catholic Herald», som også utkommer i London, kan se tilbake på 75 år. I desember neste år vil det katolske ukeblad «The Universe» — likeledes London — feire 100 års jubileum.

Enda eldre enn disse er tidsskriftet «The Tablet», som neste år har bestått i 120 år. (KNA)

ISRAEL

Blomster til Paven.

Den israelske regjering sendte nylig en vakker blomsterbukett, bestående av røde og hvite gladioler, til Pave Johannes XXIII. Blomstene var vokst i Det hellige lands jord.

ITALIA

Italiensk katolsk aksjon.

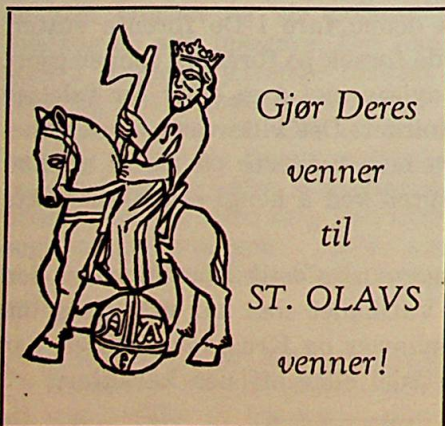
I et brev datert 24. juni fra Vatikanets Statssekretariat, fikk kardinal Siri, formann i den biskoppelige kommisjon for den øverste ledelse av italiensk Katolsk Aksjon, underretning om at Paven hadde foretatt nye utnevnelser etter at flere ledere var sluttet som følge av treårsperiodens utløp. Blant dem var professor Agostino Maltarello utnevnt til formann for Katolsk Aksjon.

Professor Maltarello er en syvogførti år gammel lege fra Torino, som har vært virksom som Katolsk Aksjon siden guttedagene. En korrespondent i Roma sier at han alltid har vært en av professor Geddas trofaste tilhengere, men den nye utnevnelsen blir i alminnelighet betraktet som innledningen til en ny fase for den italienske Katolske Aksjon. Man mener organisasjonen vil bli desentralisert, med mindre myndighet hos legfolklederne i Roma og større innflytelse fra de lokale biskoper.

Fransiskanerpater Agostino Gemelli.

Pater Gemelli, O.F.M., som døde 15. juli, ble født i Milano i 1878. Hans far var ivrig antikirkelig frimurer. Agostino Gemelli studerte medisin og var i hele studietiden meget aktiv på alle antikirkelige fronter, han var så ytterliggående når det gjaldt Kirken at han flere ganger ble arrestert. Som ferdig lege ble han innkalt til militærtjeneste og virket i militærhospitalet i Milano. Der traff han igjen en barndomskamerat som også var blitt lege, Dudovico Necchi, som døde i 1930 og for hvem det nå er innledet saligkårsprosess. Under Necchis innflytelse ble den unge dr. Gemelli forsonet med Kirken. En dag forsvant han plutselig fra Milano, og hans far fikk et brev om at han var gått inn i fransiskanerklosteret i Padova. Faren ble rasende og erklærte offentlig at han fornektet sin sønn, anmeldte fransiskanerordenen og beskyldte erkebiskopen for å ha ført hans sønn på gale veier, ja, endog å ha kidnappet ham! Han forsøkte også å «befri» sønnen fra klosteret.

Sønnen tok navnet Agostino i klosteret, og ble ordinert prest i Milano 1908. Han gikk spesielt inn for å imøte-

gå de fremskrittssvennlige og ikke-troende, som han kjente så godt fra egne erfaringer. Dessuten reiste han meget i Europa og fortsatte sine studier i filosofi og psykologi ved flere av de mest kjente universiteter. Så grunnla han sitt universitet — den kjente læreanstalt i Milano — og det eneste i Italia som spesialiserte seg i filosofi og sosialvitenskap. Det var i 1921, og Necchi var med på å grunlegge det. For tiden er over 11 000 studenter immatrikulert der.

Nye former i religionsundervisningen for voksne.

Kardinal Ciriaci, prefekt for Konsil-kongregasjonen, har uttalt seg om betydningen av religionsundervisning for voksne i et brev rettet til generalsekretæren for Den katolske aksjon i Italia. Foranledningen til brevet var en katekismekongress, som ble holdt i Roma fra 13. til 17. juli.

Kardinalen skriver at temaet for kongressen ikke bare er høyst aktuelt, men av aller største betydning sett på bakgrunn av den sparsomme deltakelse fra de voksne side i den tradisjonelle religionsundervisning, og den absolutte nødvendigheten av at de kristne tilegner seg de fundamentale trossannheter for å kunne praktisere dem. «Det er fullt lovlig, ja, endog en plikt å håpe at alt imens søndagsundervisningen fortsatt får sin store betydning, nye former for undervisning vil kunne uteksperimenteres, former som kan tilpasses den tiden vi lever i og samtidig vise seg tiltrek-kende og virkningsfulle.»

Don Luigi Sturzo død.

Nestoren blant de italienske katolske politikere, Don Luigi Sturzo, er død, 88 år gammel. Da pave Johannes XXIII fikk melding om dødsfallet, trakk han seg tilbake til sitt gravkapell for å be for den avdøde. Den italienske minister-president forordnet at Don Luigi Sturzo ble begravet på Statens bekostning.

Don Luigi Sturzo var født i Caltagirone på Sicilia. Etter å ha studert ved Det gregorianske universitet, ble han vigslat til prest i 1894. Han begynte straks å arbeide for å avhjelpe nøden i sin hjemby. I 1919 var han med på å grunnlegge det italienske folkeparti og ble dets fører. I 1923 startet han sammen med Donati dagsavisen «Il Popolo». Tidlig så han fascismens farer og bekjempet den gjennom en rekke verker. Da Mussolini overtok regjeringen, måtte han forlate landet. Først bodde han i London, dernest i De forente stater, hvor han utfoldet en kraftig antifascistisk virksomhet. I 1946 vendte han tilbake til Roma. (KNA)

MEXICO

Bønn for den tause kirke.

På festen for Marias opptagelse 15. august ble det i hele Mexico bedt spesielle bønner for taushetens kirke og særlig for katolikken i Tsjekkoslovakia. Etter oppfordring fra kardinal José Gariba y Rivera, skal det også bes en spesiell bønn for katolikken bak jernteppet hver første søndag i måneden og på hver Jesu hjerte-fredag. Hele verdens bønner vil være en stor hjelp for disse våre forfulgte brødre og søstre, erklærte kardinalen, og uten denne støtte ville forfølgelsene arte seg enda grusommere. (KNA)

SPANIA

Kardinalerkebiskopen av Toledo og moralen.

Fra erkebiskopens kontor i Toledo er det den 24. juli sendt ut følgende erklæring:

«Kardinalerkebiskopen av Toledo er rystet på grunn av en kampanje i utenlandspresen som er basert på totalt falske påstander, misforståelser og andre unøyaktigheter, og ønsker derfor å fastslå følgende:

For det første: At det er helt og holdent usant å si at kardinalerkebiskopen av Toledo i inneværende år har sendt ut noe hyrdebrev eller rundskriv om den offentlige moral eller om tidens moter, slik det er blitt påstått av den utenlandske presse.

For det andre: At det er absolutt usant å si at kardinalerkebiskopen av Toledo har fordømt den skikk at menn går omkring i skjorteærmer.

For det tredje: Til disse høyrøstede påstander er det føyet feilaktige fremstillinger. Det eneste grunnlag for denne støyende kampanje er at «Toledos geistlige bulletin», som offentliggjør hovedlinjene for det emne som blir behandlet og forklart i hver måneds undervisningsplan for voksne, har hatt innlegg fra byens sogneprester med forslag om at prekenes og foredrag i juli måned skulle dreie seg om anstendighet og måtehold. De mer detaljerte regler for samvær i forlovelsestiden, dans og bading som fremsettes i disse månedlige retningslinjer, er ikke tatt fra noe dokument utsendt av kardinalprimasen, men fra en liten bok, «Mål for kristen anstendighet», skrevet av den episkopale komité for ortodoksi og moral, og utgitt av sekretariatet for det spanske hierarki. Denne boken er skrevet etter anvisning fra fremragende teologer og moralister, men under den pågående kampanje har pressen ikke gjengitt bokens innhold nøyaktig, tvert imot er det blitt fordreiet, og ordenes mening likeså.

Det ville bli satt pris på om utenlandske korrespondenter og nyhetsbyråer for fremtiden ville avstå fra å sette i gang skandalekampanjer som skader hierarkiet, sprer motvilje mot Spania og avholde seg fra å betrakte som nyheter av interesse for hele verden enhver erklæring fra kardinalprimasen, da hans stilling utelukkende er en æresbestilling og ikke gir ham noen dømsmyndighet over andre spanske bispedømmer.»

VEST-TYSKLAND

Jesu kjortel.

Den hellige kjortel som oppbevares i katedralen i Trier, og som sies å være det sømløse klesplagg som de romerske soldater kastet lodd om, blir for tiden vist frem for store menneskemengder som for anledningen valfarter til Trier. Jo mer man leser om dette, jo mer sannsynlig blir det at den hellige tunika som nå fremvises, virkelig ble bragt til Trier av St. Helena, etter at hun nesten åtti år gammel hadde vært i Det hellige land — for over seksten hundre år siden. Det var omkring år 1105 at *Gesta Trivrorum* ble skrevet, hvor den hellige kjortel for første gang nevnes blant de relikvier som oppbevares i Trier, men den ble flyttet til et hemmelig sted i det 9. århundre da vikingene angrep byen.

Ingen visste nøyaktig hvor den var, men i 1196 ble den funnet igjen og vist frem på festen for St. Filip og Jakob. Den ble så lagt ned i alteret for St. Peter (i katedralen), og forble der til 1512, da det ble holdt et keiserlig ting i byen. Keiser Maximilian ba erkebiskopen om tillatelse til å åpne alteret og stille ut kjortelen under andakter, og det ble gjort. Den ble også utstilt i 1655 etter trettiårskrigen. Senere er den blitt flyttet til andre steder når det har vært urolige tider. I 1810 kom den endelig tilbake til Trier igjen og ble vist frem for at byens befolkning virkelig kunne få se at det var sant. Siden da har den bare vært utstilt i 1844, 1891 og 1933, og så altså nå i disse dager.

Det er de første åtte hundre års historie som er noe dunkel, slik det er for alle de viktigste relikviene fra apostlens dager. Pater Agostino Gemelli, grunnleggeren og rektor for det katolske universitetet i Milano, som døde for noen uker siden, ledet like før krigen tekniske etterforskninger vedrørende ekt-heten av likkledet i Torino, og når det var mulig, vil det en dag kanskje også bli aktuelt å få uttalelser fra eksperter om Den hellige kjortel. Stoff er naturligvis relativt lett å undersøke, og kan således kaste meget lys over historien. I Capella Sancta Sanctorum i Lateran-kirken i Rom er oppbevart tøystykker fra det tredje århundres *linteamina martyrum*, og undersøkelser har vist at de er impregnert med menneskeblod. Da Den hellige apostoliske basilika ble bygget i Konstantinopel av Ambrosius, fantes først bare stoffrelikvier der.

ØSTERRIKE

Kvinnene hjelper Korea.

Det katolske kvinneforbund i Østerrike har i år kunnet notere en stigning på 51 % i sin innsamling til hjelp for Korea. Beløpet i år er 4,27 millioner schilling (ca. 1 197 000 kr.).

Pengene skal fordeles til forskjellige sykehus og institusjoner, et hospital for tuberkulose i Taegu vil få ca. 342 000 kr. For øvrig vil de bli benyttet til forbedring av barnehjemmene i landet som søker å hjelpe tusenvis av omstreiferbarn. Klinikker for spedalske, hvor også østerrikske sykepleiersker skal tjenestegjøre, blir opprettet, og et ikke ubetydelig beløp blir gitt som bidrag til et hjem for kvinnelige studenter. Det er også tenkt på utdannelsen av leger, sykesøstre, farmasøyer og lærere, og den apostoliske sendemann i Korea får et beløp til disposisjon for sine hjelpeaksjoner. (KNA)

En episode under festivalen.

Under en «studietime i filosofi», organisert innenfor rammen av ungdomsfestivalen i Wien i sommer, kom de marxistiske ledere med angrep på religionen og erklærte at religiøs tro bare er noe verdthvis den er nyttig for samfunnet.

Dette forårsaket kraftige protester fra ikke-kristne asiatiske studenter. En av dem, en indisk student, bebredet marxistene at de bare hadde et fragmentarisk begrep om sannheten, og sa: «Dere vitenskapsmenn ser én side av virkeligheten, men absolutt ikke hele. En poet, en musiker, en mystiker representerer også noe som er sant. Skal man forkaste alt dette i fremskrittets navn?»

ØST-TYSKLAND**Valfart forhindret.**

Første søndag i august skulle det være valfart til Döllen, og en mengde katolikker i Berlin ville delta. Da det ikke går noe tog til valfartsstedet, var det også denne gang, i likhet med tidligere år, meningen å reise dit pr. buss. Men like før avreisen ble de bestilte busser holdt tilbake og valfarten til Döllen måtte oppgis. I all hast ble Perle-

berg valgt som nytt mål for valfarten, og Mariabildet i Döllen ble fraktet dit.

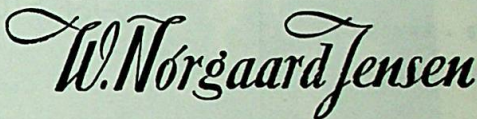

Under gudstjenesten i Perleberg talte biskop, dr. Bengsch, og minnet katolikkene om at de alltid måtte vitne om Guds lov og kjærlighet. Det er vår oppgave og misjon å love og prise Gud så hans ord blir hørt, også i vårt land og når det er tunge og vanskelige tider.

Da det også hadde innfunnet seg noen hundre katolikker i Döllen som man ikke hadde fått gitt beskjed om det inn-

trufne, reiste biskop Bengsch dit etterpå og holdt en andakt sammen med dem. (KNA)

ARENDAAL**ARENDAALS MEIERI****ARENDAAL**

<p>Lunde & Co. Dodge - Folkevogn - Deler og rekvisita Tlf. 2860 — 3800</p>	<p>Arendal Trikotasje- forretning</p>	<p>JOACHIM LARSEN Spesialforretning i utstyrsvarer Tlf. 1081 — Etablert 1872</p>
<p>ADEL ELLEFSEN Aut. Installasjonsforretning Tlf. 1756 — Arendal — Tlf 1756</p>	<p>ARENDAALS RAMMEFABRIKK Kunsthandel Tapetlager</p>	<p>SHELL — ARENDAL Tlf. kontor 2013 Anleggstlf. 1848</p>
<p>M. A. STIANSEN Herreekvipering - Guttekonfeksjon</p>	<p>ARENDAALS BRYGGERI og MINERALVANDFABRIK A/S</p>	<p>M. Blom — Bakke & Sønner Møbelforretning Havnegaten</p>
<p>Hiis Blomsterforretning Arendal Tlf. 1678 Godt utvalg i blomster</p>	<p>HJELM EMANUELSEN A/S Møbelforretning Langbryggen Arendal</p>	<p>B. MØRLANDS EFTF. Tlf. 2802 Skotøy og ortopediske innlegg Tilpassing gratis</p>
<p>PEDERSEN & CO. Fiskebryggen Arendal</p>	<p>VI har levert benkene til St. Franciskus kirke og kapell i Arendal og kapell i Haugesund VICTOR ANDERSEN & SØNNER Møbelfabrikk</p>	<p>GJERULDSSENS BOKHANDEL Tlf. 1762 Alt i bøker og papir</p>
<p>GARTNERHALLEN Frukt og Grønsaker En gros Tlf. 3159 - 3208</p>	<p>BRØDRENE PETERSEN Skomakerforretning Arendal</p>	<p>HELENE JACOBSEN GARN OG TRIKOTASJE Havnegaten — Tlf. 1459 — Arendal</p>
<p>ARENDAALS FARVEHANDEL Tlf. 2050 Engros - En detalj</p>	<p>BYGGMESTER HANS NILSEN Nesset 362 Arendal</p>	<p>J. E. SKJOLDHAMMER Arendal Tlf. 1262</p>
<p>OLAV SLAATTENE Gartner Tlf. 1958 Havstad, Arendal</p>	<p>THS. LØVOLD Grunl. 1886 — Tlf. 1173, 1495 Maling - Tau - Duk - Koster og børster Skibsrekvisita - Malerverer Engros og en detalj</p>	

<p>Kjente KRISTIANSAND-firmaer</p>	 <p>Gæstebog Konditori og Kafé</p>	<p>Kjente KRISTIANSAND-firmaer</p>
<p>S. Hennig-Olsen Etablert 1924 KRISTIANSAND S Sjokolade - Frukt - Tobakker Iskremfabrikk</p>	 <p>Knut Lie's Byens Stabbur TELEFON 2234 KRISTIANSAND S. VIS A VIS NORGES BAHN FETEVARERFORRETNING — Salater — En gros og en detalj</p>	<p>FORRETNINGEN FOR TAPET OG KUNST ARTIKLER Kristiansand S. Kongensgt. vis à vis St. Josephs hospital Telefon 3930</p>
<p>C. P. WINTERSBORG Spesialforretning i AMATØRFOTO og BRILLEOPTIK Sparebankgården — Tlf. 22 016</p>	 <p>BLIKKENSLAGER JOHAN GÜNTHER Tlf. 22685 - Kristiansand S.</p>	<p>SIGURD SØRENSEN Begravelsesbyrå Holbergsgt. 15 — Tlf. 22 153 — 25 717 Egen likbil for transport</p>
<p>KRISTIAN FRIVOLD Kjøtt & Pølsevarer Tlf. 22 175 — Kristiansand S.</p>	 <p>W. Norgaard Jensen FRUKT- OG GRØNNSAKFORRETNING</p>	
<p>ALT I BLOMSTER Dana Blomsterforretning Dr.gt. 53 — Tlf. 21 192</p>	<p>A. KRUSE SMITH Entreprenørforretning KRISTIANSAND S</p>	
<p>Hotell METROPOLE Besøk vår rosenhave</p>	 <p>Ole Moe TIL TIL TORBIAS TORJUSEN Bygningsartikler — Jern & Stål m. m. Tlf. 24 452</p>	
<p>GUNDER STRØMME Kolonialforretning Forsøk vår gode kaffe Tlf. 22 755 — Kristiansand S.</p>	<p>TOR RUUD Aut. Rørleggerforetning Hannevik Terrasse 5 - Kristiansand S.</p>	
 <p>BIRTING BOKHANDELEN i Sparebankbygningen Kristiansand S.</p>	<p>Spesialforretning i KAFFE Daglig nybrent — Egen blanding O.M. Dranges Efff. Markens gt. 39 - Tlf. 21 182</p>	
 <p>G.M. Haugland BOKHANDEL PAPIRHANDEL Kontormaskiner — Fyllepennservice Tlf. 22 108 — 24 109</p>	<p>Telefon 22 281 EMIL SYVERTSEN Skotøyforretning Eldste forretning i bransjen. Etabl. 1870</p>	<p>Skippergt. 41 Kristiansand S.</p>

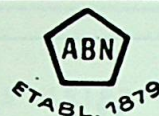
KONTINGENT utestår fremdeles.
Portoen er dyr — la oss få slippe
å sende ut enda et innbetalings-
kort. Så slipper De å betale mer
enn kr. 18,— for hele året.

St. Olavs eksp.,
Akersvn. 5, Oslo
Postgiro nr. 15 986

OSLO

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

*All slags
forsikring*

ANTH. B. NILSEN & CO'S
ASSURANCE BUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Privat 41 64 78 - 69 43 72

Tif. 33 23 34 - 33 22 46

Wittusen & Jensen a.s

Trykkeri — Kontorrekvisita — Systemer

Joh. Weydahl A/s

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
en gros

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

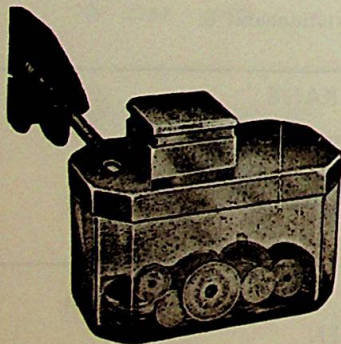
Bernh. Getzgate 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

WISBECH
ANTIFORSKONING

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

**A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK**

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet

Spesialforretning i
RUSTFRITT STAL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tif. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

H-O

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**